

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

<https://christipedia.miraheze.org/wiki/Turkije>

Turkije, officieel geheten *Republiek Turkije*, is een land op de grens van [Europa](#) en Azië. Het telt ruim 75^[6] miljoen inwoners (2009) en staat qua inwonertal op de 17e plaats van de lijst van naties. De Turken maken 80% van de bevolking uit, de Koerden 20%. De hoofstad is Ankara. De grootste stad is Istanboel (of Istanbul), dat met bijna 9,8 miljoen inwoners (2009) twee en een half keer zo groot is als de hoofdstad. Het aantal christenen is in de 20e eeuw drastisch afgenomen.

(De kaart kan met de muisaanwijzer worden gesleept)

Islam. 99,8%^[7] van de bevolking is moslim (2011). 70% van de moslims behoort tot de soennitische richting van de Islam. 60% van de Turken meent dat de Islam de enige ware godsdienst is. Bijna 40% oordeelt erg negatief over christenen. Bijna 60% vindt dat het niet-moslims niet is toegestaan om bijeenkomsten te houden. Ruim de helft vindt dat niet-moslims geen informatie over hun geloof mogen publiceren (2009))^[4].

Joden. Er wonen zo'n 17.400, voornamelijk sefardische Joden in Turkije (anno 2014), bijna uitsluitend in Istanboel^[8]. Ten tijde van het Ottomaanse rijk woonden er honderdduizenden. Velen van hen gaan op vakantie naar het Turkse eiland Büyükada^[9], dat voor de kust van Istanboel ligt. Het eiland heeft een synagoge, gebouwd in 1904.

Christenen. De zeven brieven die de apostel Johannes in opdracht van de Heer Jezus in het bijbelboek Openbaring schreef aan zeven gemeenten, waren alle gericht aan gemeenten gelegen in het westen van het tegenwoordige Turkije.

Aan het eind van de 19e eeuw maakten christenen meer dan een kwart van de bevolking uit. Hun aantal is echter sterk teruggelopen. Er zijn (anno 2009) nog zo'n 120.000 christenen over^[2].

"In de grote steden wonen naar schatting 15 000 Grieks- en 45 000 Armeens-orthodoxe christenen. Voorts zijn er kleine katholieke en protestantse gemeenschappen. In het zuidoosten wonen nog ca. 20 000 Syrisch-orthodoxen (jakobieten) en enkele duizenden Arabisch-orthodoxen en nestorianen. Naar West-Europa gevluchte jakobieten kregen in de jaren zeventig bekendheid als 'christen-Turken'." ^[1]

De situatie van christenen in Turkije is moeilijk. Geweld tegen christenen wordt mede veroorzaakt door een mengeling van religie en nationalisme. Een echte Turk behoort moslim te zijn, is de gedachte. Veel christelijke gemeenten worden door de politie bewaakt tegen geweld (anno 2011).

De vereniging van protestantse kerken in Turkije vroeg in 2011 aan mede-gelovigen in het buitenland te bidden voor Turkije. „Wij schrijven u uit het land van Noach, Abraham, Paulus, de berg Ararat in Haran, Antiochië, Efeze, Galatië en de zeven gemeenten waarvan de namen worden genoemd in Openbaring. Ons land telt tegenwoordig 72 miljoen inwoners, van wie 99,8 procent moslims. Daar staat slechts een handvol discipelen van Jezus tegenover.” De vereniging vraagt gebed „om de leugens en valse beschuldigingen over Christus, de Bijbel en christenen te laten stoppen.”^[7]

Visie. Turkije streeft (anno 2009) naar herstel van het vroegere [Ottomaanse Rijk](#)^[3].

Landsbestuur. Turkije kent een parlementair systeem. Het staatshoofd is de president, voor wie (anno 2014) slechts een ceremoniële rol is weggelegd. De Turkse grondwet bepaalt dat hij onpartijdig dient te zijn, daar hij president is van alle Turken, ongeacht hun politieke voorkeur. Sinds 2002 vormt de Partij voor Gerechtigheid en Ontwikkeling (APK), een Islamitische centrumrechtse partij, een éénpartijregering en vaart Turkije een meer Islamitische koers. De regerende APK staat voor nationalistische beginselen, moslimwaarden en westerse concepten zoals marktliberalisme en EU-lidmaatschap. De integratie van deze uiteenlopende ideeën wordt de 'Turkse synthese' genoemd.

Bij de parlamentsverkiezingen van 2015 kreeg de APK (de AK-partij) 40% van de stemmen en bleef daarmee de grootste partij. De tweede grote partij (25% van de stemmen) is de seculiere, centrumlinkse sociaaldemocratische Republikeinse Volkspartij (CHP). De derde partij (16,3%) is de rechtse nationalistische Nationale Actie Partij (MHP), die de Islam als bindende factor voor Turkije ziet. In dat jaar kwam de nieuwe links-radicalen, pro-Koerdische partij HDP (Democratische Volkspartij) in het parlement. Deze vierde partij kreeg ruim 13% van de stemmen.

Seculiere staat. Er is in Turkije een strenge scheiding tussen staat en islam, een scheiding die door het leger wordt bewaakt.

Persvrijheid. In april 2011 was Turkije het land met het grootste aantal gevangen journalisten in de wereld: 57 personen. Vergelijk: in Iran en China elk 34 journalisten in de gevangenis^[5].

Hagia Sophia. Een bekend bouwwerk in Turkije is de Hagia Sophia in Istanboel. Het werd vanaf 532 gebouwd in opdracht van de keizer Justinianus. Toen de bakstenen kathedraal klaar was, riep hij uit: „Glorie zij God Die mij waardig heeft geacht dit werk te voltooien. Salomo, ik heb u overtroffen!”

Buitenlandse betrekkingen

Israël. Bijna de helft van de Turken beschouwt Israël als het grootste gevaar voor Turkije (anno 2015).

NAVO. Turkije is lid van de NAVO.

Cyprus. Sinds 1974 houdt Turkije de noordelijke helft van het eiland Cyprus bezet. Deze Turkse Republiek van Noord-Cyprus wordt door geen staat buiten Turkije erkend. De verhouding met Griekenland is gespannen. De Republiek Cyprus, van de Grieks-Cyprioten, wordt niet erkend door Turkije.

Europese Unie. Turkije streeft naar toetreding tot de [Europese Unie](#). 57% van de Turken is voor toetreding (2009). De kwestie Cyprus, de persvrijheid en de mensenrechten vormen hete hangijzers in de onderhandelingen over het EU-lidmaatschap van Turkije.

Geschiedenis

Enkele notities om te beginnen.

1915: Uit Oost-Turkije wordt de Armeense bevolking gedeporteerd. Honderdduizenden mensen komen om het leven. Anno 2010 bestempelen vele landen de massamoord als genocide, maar de Turken wijzen die benaming af.

1949: Turkije is het eerste moslimland dat de jonge staat Israël erkent. In de volgende jaren ontwikkelen zich nauwe strategische banden tussen de twee naties, vooral wanneer Turkije een seculier of militair regime heeft.

1974: Sinds 1974 houdt Turkije de noordelijke helft van het eiland Cyprus bezet.

1986: Terroristen dringen de N'vei Shalom Istanbul Synagoge binnen tegen het einde van de sabbatdienst en vermoorden 22 Joden.

2002: De Islamitische Partij voor Gerechtigheid en Ontwikkeling (APK) komt aan de macht. De MHP krijgt te weinig stemmen om weer in het parlement te komen.

2003: Twee bomaanslagen op Joodse synagogen in Istanbul maken 23 dodelijke slachtoffers en meer dan 300 gewonden.

2007: Op 18 april vallen vijf moslims het personeel van een Bijbelwinkel annex -uitgeverij in Malatya aan. Ze binden drie christenmannen vast, martelen hen en vermoorden hen door hun keel door te snijden. Een van de slachtoffers is een Duitser, de twee andere mannen zijn Turks.

De regerende partij AKP, aan de macht sinds 2002, krijgt in de parlementsverkiezingen 46,5 procent van de stemmen. De MHP wint 8,34% van de stemmen en wordt de derde partij van het land.

2009: in de gemeentelijke verkiezingen krijgt de APK 39 procent van de stemmen.

2010: Negen Turken komen om bij de entering door Israëlische commando's van een Turks schip dat de zeeblokkade rondom Gaza wilde doorbreken.

2011: De regerende partij AKP van de Turkse premier Recep Tayyip Erdogan boekt in de **parlementsverkiezingen** van juni de overwinning en krijgt een meerderheid in het parlement (60% van de zetels). De sociaaldemocratische Republikeinse Volkspartij (CHP) wint een kwart van de stemmen en is daarmee de tweede grote partij. De rechtse nationalistische Nationale Actie Partij (MHP) blijft de derde partij.

Naar aanleiding van het incident met het Turkse schip in 2011 wordt al de militaire samenwerking met **Israël** bevroren, de ambassadeur uit Israël teruggeroepen en de Israëlische ambassadeur het land uitgezet.

2015: Bij de parlementsverkiezingen van 2015 krijgt de APK (de AK-partij) 40% van de stemmen en bleef daarmee de grootste partij. De tweede grote partij (25% van de stemmen) is de seculiere, centrumlinkse sociaaldemocratische Republikeinse Volkspartij (CHP). De derde partij (16,3%) is de rechtse nationalistische Nationale Actie Partij (MHP). In dit jaar komt de nieuwe links-radicalen, pro-Koerdische partij HDP (Democratische Volkspartij) in het parlement. Deze vierde partij kreeg ruim 13% van de stemmen.

Meer informatie

Turkije-instituut: <http://www.Turkije-instituut.nl>

Voetnoten

1. ? Uit: *Microsoft Encarta Winkler Prins Encyclopedie 2007*.

2. ? Nieuwsbericht [CDU-Politikerin: Christen in der Türkei weiter bedroht](#), op Idea.de dd. 2 okt. 2009.

3. ? Volgens Turkse premier Erdogan, zie [nieuwsbericht](#) op Armtown.com dd. 21 sept 2009.

4. ? Nieuwsartikel [Veel Turken negatief over christenen](#), op RefDag dd. 7 dec 2009.

5. ? Steven M. Ellis, [OSCE Report Finds Turkey Is Holding 57 Journalists in Prison. Number Indicates Country is the Lead Jailer of Journalists in the World](#). Nieuwsartikel dd. 4 april 2011 op FreeMedia.at

6. ? De Vereniging van Protestantse Kerken in Turkije noemde in 2011 het getal van 72 miljoen.

Zie [Protestantse kerken in Turkije roepen op tot gebed](#), nieuwsartikel op RefDag.nl, 20 april 2011.

6. ? De Vereniging van Protestantse Kerken in Turkije noemde dat percentage in 2011. Zie [Protestantse kerken in Turkije roepen op tot gebed](#), nieuwsartikel op RefDag.nl, 20 april 2011.

7. ? Aangehaald in: [Protestantse kerken in Turkije roepen op tot gebed](#), nieuwsartikel op RefDag.nl, 20 april 2011.

8. ? [Jewish Population of the world](#), JewishVirtualLibrary.org. In 2011 woonden er ongeveer 20.000 Joden in Turkije.

9. ? Tia O'Brien, [An Island Haven for Turkey's Jews](#), Forward.com, 15 aug. 2015. Verslag van een bezoek aan het eiland Büyükkada.